

ROZHOVOR: „Antroposofická medicína chce z té klasické udělat medicínu přátelskou k člověku. Mnoho věcí se dá dělat jinak,“ říká švýcarská lékařka **Michaela Glöckler**

Když lidé nejsou spokojeni, nejsou ani zdraví

MARTIN TRÖSTER

Český Krumlov – Nejen o tom, že na náš zdravotní stav má výrazný vliv psychická pohoda, učí antroposofická medicína. Zásadám této disciplíny, jež se nevymezuje vůči klasickému lékařství vyučovanému na univerzitách, přichází po útlumu v době totality na chuť i stále více českých zdravotníků. O podstatě a zásadách antroposofické medicíny ví mnohé celosvětově uznávaná antroposofická dětská lékařka a vedoucí lékařské sekce Svobodné vysoké školy pro duchovní vědu ve švýcarském Dornachu Michaela Glöckler. Své poznatky nedávno předávala v Českém Krumlově zájemcům na odborné konferenci o antroposofické medicíně nazvané IPMT (International Postgraduate Medical Training) Czech Republic.

Jaké jsou hlavní principy antroposofické medicíny?

Především je to disciplína, která v sobě integruje všechny možné oblasti lidské bytosti. Každý proces, ve kterém se člověk nachází, ho může buď uzdravovat, nebo ho dělat ještě víc nemocným. Z toho antroposofická medicína vychází. S klasickým lékařstvím má společné vzdělávání lékařů, jejich jednotlivé specializace nebo laboratorní techniku. Antroposofickým lékařem se tedy může stát jen ten, kdo vystuduje lékařský obor na univerzitě. Kupříkladu já jsem pediatrička. To je fyzický aspekt antroposofické medicíny.

A co ty další?

Následuje oblast života. Pro tu máme v klasické medicíně velmi málo pojmů, jen například sílu samoléčby, re-

UZNÁVANÁ ODBORNICE. Rozvoj antroposofické medicíny v Česku sleduje švýcarská pediatrička Michaela Glöckler už léta. „Počet antroposofických lékařů tady neustále narůstá,“ uvedla. Foto: Deník/Martin Tröster

gulaci sebe sama, správnou výživu... Antroposofická medicína tuto oblast rozvíjí více než ta klasická, nese v sobě koncept éterného článku těla, což je společné s homeopatií. Když třeba bude mít někdo autonehodu, samozřejmě mu jako první nepodáme homeopatický lék, ale zavezeme ho na chirurgii. Ovšem homeopatickými substancemi budeme podporovat stavy po operaci. V antroposofické medicíně podáváme daleko méně antibiotik, protože síly sebeléčení povzbuzujeme právě homeopatickými léky. Také tolik nepotlačujeme zvýšenou teplotu - doprová-

zíme ji zábaly a snažíme se mít ji pod kontrolou. Myslíme více fyziologicky. Obdobně postupujeme i ve vnitřní medicíně. Například v oblasti onkologie jsme vyvinuli účinný prostředek, který velmi zvyšuje životní kvalitu nemocných.

Jak antroposofická medicína pracuje s duševní rovínou člověka?

Když nás někdo nazlobí, cítíme se špatně. Když nás opustí nějaká milovaná osoba, hned klesne naše sebevědomí nebo máme pocitu viny. Proto i v oblasti psychosomatické medicíny pracujeme se speciálními medikamenty,

ale i různými duševními cvičeními nebo rozhovory, kdy se snažíme duši vrátit do souladu s tělem.

Pak je ještě oblast Já, tedy osobní rovina. To, jakým způsobem lidé utvářejí svoji vlastní identitu, se dnes velmi podceňuje. Když jsou lidé sami se sebou spokojeni a srozuměni, stojí úplně v jiné pozici, jinak působí navenek, než když spolu vnitřně bojují a hledají svoji identitu. To je obsaženo i v samotném názvu antroposofické medicíny, neboť antropos je řecky člověk a sofia moudrost. Takže čím lépe člověk zná moudrost o sobě, tím lépe se bude cítit. Když

člověk je sám sobě otázkou, neví, kde je nahore a kde dole, nemůže se mu ani dobře dařit. Hodně lidí onemocní i kvůli stresu na svém pracovišti či proto, že čtou špatné zprávy v novinách. Je mnoho pacientů, kteří dnes říkají, že už nechtějí žádné léky, ale chtějí udělat něco se sebou. Těm doporučujeme změnit stravovací návyky, různé výtvarné či pohybové terapie, ale i meditaci a další velmi konkrétní kroky, jak sám sebe rozvíjet dál.

Antroposofická medicína usiluje o to, aby z klasické medicíny vytvořila medicínu přátelskou k člověku, protože mnoho se dá dělat jinak, a zamezit tak například vedlejším účinkům. Pak je i zdravotnictví mnohem levnější.

Jak je to se vzděláváním lékařů, kteří se tímto oborem zabývají?

V každé zemi, kde antroposofická medicína funguje, je společenost těchto lékařů. Ta organizuje výzkum a další vzdělávání v této zemi, zastupuje antroposofickou medicínu ve společnosti, lékařské komoře nebo na ministerstvu zdravotnictví. Také provozuje internetovou stránku, kde se každý může informovat. Ale protože se v některých zemích antroposofičtí lékaři nikde nesdružují, organizují se podobné vzdělávací akce, jako ta, která se uskutečnila v Českém Krumlově, a to pod záštitou Svobodné vysoké školy pro duchovní vědu ve Švýcarsku, kde pracuji.

Když je lékař specializací například pediater jako vy, léčí pak ve svém oboru a k tomu praktikuje zásady antroposofické medicíny?

Ano, tak to funguje. Tito lékaři pak například ve Švýcarsku pracují na speciálních antroposofických odděleních

běžných nemocnic, ale existují i speciální antroposofické kliniky. Antroposofické zásady se uplatňují rovněž v malých privátních nemocnicích, sanatoriích či domovech pro seniory.

Jakou pozici má antroposofická medicína v Česku?

Plynulý vývoj zde byl v éře totality přerušen, neboť mluvit o duši a duchu bylo v té době zakázáno. Obdobný osud postihl antroposofickou medicínu i v nacionálně socialistickém Německu, kde byli antroposofičtí lékaři dokonce zavírání a odborné knihy se jako v hlubokém středověku pálily. V těchto dobách se antroposofická medicína v obou zemích pohybovala spíše v ústraní.

V českých zemích má však počátky už někdy před sto lety. V roce 1911 měl Rudolf Steiner v Praze na toto téma cyklus přednášek pro lékaře. Na něj pak po roce 1950, tedy již zmíněné nepříznivé době, navázal Miloš Brabínek, dětský lékař a onkolog. Ten ve svých pěti letech onemocněl těžkým zánětem kostí, přičemž klasická medicína byla na jeho onemocnění krátká. Uzdravil ho právě Rudolf Steiner po konzultacích s holandskou lékařkou Itou Wegmanovou. Na základě této zkušenosti se Miloš Brabínek rozhodl být lékařem a věnovat se ve své praxi právě antroposofické medicíně. Před pár lety zemřel, ale teď mám dojem, že to, co ve zdejších lidech zasel, začíná klíčit. Počet antroposofických lékařů v Česku stále narůstá a po prvních nesmělých pokusech o vzdělávání v této oblasti, které byly učiněny v Praze, se uskutečnil velký vzdělávací kongres právě v Českém Krumlově.